

§§ 47 a násl. všeobecných podmínek. § 47 těchto podmínek ukládá straně smlouvě věrné, by ve všech případech porušení smlouvy, vyjma případ, kdy jde o nezaplacení zboží již předaného, řádně zjistila, že smlouva byla porušena. Dle §u 48 toto řádné zjištění, to jest zjištění, že smlouva byla porušena, má se státi protestem anebo doporučeným, písemným oznámením přímo zaslaným druhé straně. Všeobecné slovné znění §u 47 »ve všech případech porušení smlouvy«, nepřipouští výkladu, že není potřebí podati protest aneb učiniti oznámení ve smyslu §u 48 v případech, kdy ještě neuplynula lhůta, do které smlouva jednou stranou měla býti splněna. Nemá-li strana smlouvě věrná po ruce zboží, nezbyvá jí, než voliti oprávnění uvedená v odstavcích a) b) §u 47 a nikoliv právo, dáti zboží exekučně prodati. Není potřebí, šířiti se o tom, že faktury ze dne 19. a 24. března 1921 neodpovídají formálnímu předpisu §u 48 všeob. podm., dále, že dopis žalovaného ze dne 11. března 1921, jímž jednostranně stornuje smlouvu, jest jejím porušením ve smyslu §u 47 těchto podmínek, dále, že kupitel, který neplatí kupní ceny a ustupuje od smlouvy, jest liknavým smluvníkem ve smyslu odstavce c) §u 47 všeob. podm. a konečně, že za tohoto stavu věci je lhostejno, že žalobkyně dle uzávěrek měla možnost, dodání zboží prodloužiti až o rok, a že přes storno žalovaného pokračovala v dodávání zboží. Žalobkyně nereagovala tedy na dopis žalovaného ze dne 11. března 1921 ve smyslu všeobecných podmínek pro obchod zbožím na pražské burse, nýbrž přenechala, jak je zřejmo z jejího dopisu ze dne 15. března 1921, vyřízení sporné záležitosti firmě P. ve Vídni.

Čís. 3659.

Zemská úřadovna všeobecného pensijního ústavu může ve sporu vystupovati jako zástupce všeobecného pensijního ústavu.

(Rozh. ze dne 27. března 1924, R II 97/24.)

Žalobu proti a) nemocenské pokladně v J., b) zemské úřadovně II. všeobecného pensijního ústavu v Brně, a c) dolu M. o zrušení exekuce, procesní soud první stolice zamítl. Odvolací soud nevyhověl odvolání žalobce ohledně žalovaných a) a c), ohledně žalovaného b) zrušil napadený rozsudek i řízení, týkající se tohoto žalovaného. Důvod y: Prvý soud přehlédl, že žalovaná úřadovna pensijního ústavu jest jen orgánem hlavního ústavu v Praze, není žádnou osobou (§ 40 a 52 zákona ze dne 16. prosince 1906, čís. 1 ř. zák. z r. 1907) a nemůže býti stranou ve sporu (§ 1 c. ř. s.). Okresní soud měl tedy v tom směru prohlásiti provedené řízení za zmatečné (§ 7 c. ř. s.) a žalobu vůbec odmítnouti (§ 478 c. ř. s.). Rozhodnův ve věci samé, vydal rozsudek stížený zmatečností, ke které musí i soud vyšší stolice přihlížeti.

N e j v y š š í s o u d k rekursu zemské úřadovny II. pensijního ústavu v Brně zrušil napadené usnesení pojaté do rozsudku a vrátil věc odvolacímu soudu, by rozhodl doplněním rozsudku i o odvolání, pokud se týče této žalované strany.

D ů v o d y:

Dle Šu 40 zákona ze dne 5. února 1920, čís. 189 sb. z. a n. může všeobecný pensijní ústav (nyní v Praze), svým jménem nabývatí práv a přejímání závazky a na soudě žalovati i žalován býti. Dle platného dosud Šu 52 zákona ze dne 16. prosince 1906, čís. 1 ř. zák. na rok 1907, obstarávají zemské úřadovny jménem všeobecného pensijního ústavu záležitosti přidělené jim zákonem pokud se týče jednacím řádem, jenž byl pro každou z nich sdělán zvláště. § 53 zákona ze dne 5. února 1920 ponechal dosavadní zemské úřadovny nadále v činnosti. Podle jednacího řádu pro zemskou úřadovnu II. všeobecného pensijního ústavu pro zřizence v Brně je tato jako výkonný orgán všeobecného ústavu pensijního oprávněna pro tento ústav nabývatí práv, vcházeti v závazky, na soudě žalovati a ústav na soudě zastupovati. Též náleží jí předpisovati a vybírati premie, zahrnujíc v to i exekucní jich vymáhání (§ 2 čís. 3 stanov), což kryje se s ustanovením Šu 55 čís. 3 zákona ze dne 16. prosince 1906. I v této své funkci jedná zemská úřadovna jménem všeobecného ústavu pensijního a jako jeho výkonný orgán, a vystupuje-li přes to na venek pod svým jménem, nemůže vzhledem k uvedeným předpisům býti pochybnosti o jejím právním postavení. Zemská úřadovna nabyla pod svým jménem exekučního práva zástavního, o jehož neplatnost je žalována v tomto sporu. Strany nebyly v pochybnosti, že úřadovna nabyla tohoto zástavního práva jen jako výkonný orgán všeobecného pensijního ústavu, t. j. jako jeho zákonný zástupce, a že žalovanou stranou v tomto sporu je ve skutečnosti tento ústav zastoupený zemskou úřadovnou, takže jde jen o nesprávné označení žalované strany jménem jejího výkonného orgánu. To vyplývá z prohlášení zástupce žalované strany v odvolacím sdělení, jímž ustoupil od námítky nedostatku pasivní legitimace, i z toho, že vykázal se ihned při vstupu do sporu písemným zmocněním všeobecného pensijního ústavu. Ani odvolací soud nesdílel zprvu pochybnosti o pravé podstatě žalované strany, vyhověv odvolání usnesením ze dne 2. října 1923, ač mohl při ústním jednání odvolacím veškeru nejistotu v tomto směru odkliditi, na př. vyzváním stran k správnému označení žalované strany. Je proto míti za to, že zemská úřadovna II. je i v tomto sporu činná jen jako zástupce všeobecného pensijního ústavu, jehož zástupce dodatně její jednání schválil, a že žalovanou stranou je tento ústav, zastoupený zemskou úřadovnou, kterýmž jménem je žalovaná strana mylně označena. Vzhledem k tomu není tu zmatečnosti ve smyslu Šu 7 c. ř. s. a není důvodu pro zrušení rozsudku i řízení, ježto uvedená vada dá se napravití správným označením žalované strany, o jejíž totožnosti se všeobecným ústavem pensijním není pochyby. Odvolání žalující strany není tudíž vzhledem k této žalované straně vyřízeno, a bylo proto zaříditi další k tomu cíli.

Čís. 3660.

Pozůstalostní soud může dříve, nežli rozhodne, zda se dědické přihlášky přijímají na soud a kdo z dědiců má býti odkázán na pořad